ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

ชื่อผู้วิจัย ชญาภา น่าบัณฑิตย์ **ปริญญา** ค.ค. (การบริหารจัดการการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร. ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนากระบวนการการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณของครูประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพเกิ้งลาดพัฒนา จำนวน 9 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวม 18 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจโดยการใช้แบบทดสอบก่อน หลังการอบรม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณของครูประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย การระบุประเด็นปัญหา การรวบรวมข้อมูล การพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล การตั้งสมมุติฐาน การสรุปอ้างอิง และการตัดสินใจ

2. รูปแบบการพัฒนาครูด้านกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการพัฒนา และการวัดและประเมินผล

3. การประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านกระบวนการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยการจัดอบรม ผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่าเกณฑ์การอบรมที่กำหนดไว้ และครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปวางแผนจัดการเรียนรู้และสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณในระดับคุณภาพดีมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE Teacher Development Models on Teaching Critical Thinking process in Small Schools under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 1

AUTHOR Chayapa Na-bundhit **DEGREE** Ed.D. (Educational Management)

ADVISORS Assoc. Prof. Dr.Praphatsorn Priiam Chairman

Dr. Tirawat Yeamsang Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2013

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the factors on teaching critical thinking process for teachers in small primary schools under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 1, 2) design the development model for primary school teachers on teaching critical thinking process, and 3) evaluate the development model for primary school teachers on teaching critical thinking process. Sample, selected through the purposive sampling, were eighteen teachers from two of each nine small schools under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 1 at Keong-lard Phattana Quality Development Center. The research was conducted by observation, questioning, interviewing, focus group discussion, satisfactory evaluation including knowledge and understanding test by using pretest and posttest. The qualitative analysis was analyzed by descriptive analysis and quantitative analysis was used by percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of the research were as follows:

1. The factors on teaching critical thinking process for teachers in small primary schools consisted of indication of problems, data collection, reliability consideration of data source, setting up hypothesis, references conclusion and decision making.

2. The development model for teachers in small primary schools on teaching critical thinking process consisted of four main parts: principle, objective, development technique including evaluation and assessment.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. The evaluation of development model for teachers in small primary schools on teaching critical thinking process by training arrangement revealed that the training participants who had gained knowledge and understanding before and after the training was significantly different at the .01 level higher than the assigned criteria. The trainees could apply their knowledge for planning learning activities and produce a high quality of learning plan focusing on critical thinking.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY